



**МОНГОЛ УЛСЫН  
ТӨРИЙН АЛБАНЫ ЗӨВЛӨЛИЙН  
ЗӨВЛӨМЖ**

2020 оны 06 сарын 18-ны  
дугаар 02

Улаанбаатар хот

Төрийн албаны ёс зүй, сахилга, хариуцлагыг  
сайжруулах тухай

Төрийн албыг ёс зүйтэй, сахилга баттай, шинэлэг сэтгэлгээ, зөв хандлагатай, чадварыг албан хаагчдаар бурдуулэн, чадахуй (мерит)-н зарчимд сууринсан шатлан дэвшүүлэх тогтолцоог хэвшүүлэх нь хуулиа дээдэлдэг, иргэндээ үйлчилдэг төрийн албыг төлөвшүүлэх суурь нөхцөл болно.

Төрийн албаны тухай хуулийн шинэ орчинд нийцуулэн төрийн албаны шинэлгэлийг үр дүнд хүргэхийн төлөө Монгол Улсын Ерөнхийлөгч, Улсын Их Хурал, Засгийн газар, Төрийн албаны зөвлөлөөс төрийн албан хаагчийн ёс зүй, төрийн албаны сахилга хариуцлагыг сайжруулах, ашиг сонирхлын зөрчилеэс урьдчилсан саргийлах, ажлын байрны дарамтыг арилгах чиглэлээр удирдлагагаа, зохион байгуулалтын арга хэмжээг нацсаан бодлого, хамтын ажиллагаагаар хэрэгжүүлж байна.

Төрийн албаны зөвлөл төрийн албаны стандартын удирдлагыг хэрэгжүүлах бүрэн эрхийнхээ дагуу Төрийн албаны тухай хуулийн 66 дугаар зүйлийн 66.1.1, 66.1.8, 66.1.9 "Төрийн албаны зөвлөлийн үйл ажиллагавын дүрэм"-ийн 3.1.2.г, 3.1.2.д, 3.1.5.а, 3.1.5.б, 4.5-д звасныг үндэслэн төрийн байгууллагын удирдах албан тушаалтан, төрийн нийт албан хаагчдад дараах 4 чиглэлээр зөвлөмж хүргүүлж байна.

**1. Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хэмжээг сахиулах**

1.1. Төрийн албаны үйл ажиллагаванд ёс зүйн хэмжээ, шаардлагыг баримтлан, иргэдтэй зэлдэг харьцах, адил тэгш хандаж, хүнд суртал, чирэгдэлгүй үйлчлах соёлыг хэвшиүүлах;

1.2. Иргэдийн өргөдөл гомдол, санал хүснэгтийг үндэслэлтэй шийдвэрлэх, төрийн үйлчилгээг аливаа хэлбэрийн ялгаварлал гадуурхалгүй адил тэгш хүргэх;

1.3. Төрийн байгууллагын эд хөрөнгө, техник хэрэгсэл, албаны мэдээллийг хувийн зорилгоор ашиглахгүй байх;

1.4. Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний байгууллагын удирдах албан тушаалтан нь хариуцсан салбар, байгууллага, нагjid ажиллаж байгаа төрийн албан хаагчийн ёс зүйн байдалд хяналт тавьж, төрийн албан хаагч "Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчийн ёс зүйн дүрэм"-ээр хулээсэн хэмжээг сахин мөрдхө нөхцөлийг бурдуулах;

1.5. Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хэмжээний асуудлаар иргэдийг байгууллагас ирүүлсэн өргөдөл, мэдээллийг дүрэмд засны дагуу шалгаж шийдвэрлэх; чинь зөвлөл

**ХУУДСАР ҮНЭН**

Түүхийн олонхиан хөгжлийн төслийн исэхийн үзүүлэлт

20 06 19

1.6 Төрийн албан хаагч ёс зүйн хэмжээг зөрчсон эсэх асуудлаар эцслэн дүгнэж, шийдвэр гаргах эрх бүхий ёс зүйн зөвлөлийг төрийн байгууллагын нийт албан хаагчдын саналд үндэслэн шиночилсан байгуулах;

1.7 Төрийн албан хаагчид ёс зүйн хариуцлага хүлээлгэсэн шийдвэрийг тухайн албан хаагчийн хувийн хэрэгт хадгалах;

1.8 Байгууллагын Ес зүйн зөвлөлийн 2020 оны эхний хагас жилийн үйл ажиллагааны тайланг Төрийн албаны зөвлөлд 2020 оны 7 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлэх.

## 2. Төрийн албан хаагчийн сахилга, хариуцлагыг сайжруулах

2.1 Төрийн албаны тухай хууль, холбогдох бусад хууль тогтоомжид нийцүүлэн үйл ажиллагаандваа мөрдөж байгаа байгууллагын дотоод журам, дурмийг шинчилэх;

2.2 Удирдах албан тушаалтан болон төрийн албан хаагчдын манлайлал, ур чадвар, ёс зүйт дээшшуулзэх чиглэлээр дотоод сургалт зохион байгуулах;

2.3 Албан хаагчдын ажлын цаг ашиглалт, бүтээмжийг нэмэгдүүлах, байгууллагын үйл ажиллагааны төлөвлөлт, гүйцэтгэл, ур дунг сайжруулах, төрийн албаны стандартыг мөрдөж ажиллах, шахалт шаардлагавар биш санал санаачилгаар ажиллах соёл, дэг журмыг хэвшиүүлэх;

2.4 Төрийн албан хаагч албан үүргээ гүйцэтгэх, албан томилгоор ажиллах хугацаанд согтууруулах ундааны зүйл хэрэглэх явдлыг таслан зогсох, зөрчил гаргасан албан хаагчдад хариуцлага хүлээлгэх;

2.5 Төрийн албан хаагч ажлын байранд албаны бус хувцаслах, бүдүүлэг үг хэллэг хэрэглэх, зан авир гаргахыг цээрлэх;

2.6 Төрийн албаны тухай хууль, холбогдох дүрэм, журмыг зөрчсөн, албан тушаалтын тодорхойлолтод заасан чиг үүргээ хэрэгжүүлээгүй албан хаагчид "Төрийн эмнэлээ албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах, түүнд гомдол гаргах журам"-д авасны дагуу тухай бур хариуцлагыг тооцож, Төрийн албаны зөвлөлд сахилгын шийтгэл ногдуулсан шийдвэрийг 14 хоногийн дотор ирүүлэх.

## 3. Ажлын байрны дарамтгүй орчин бүрдүүлэх, түүнээс урьдчилан сэргийлэх

3.1 Удирдах болон гүйцэтгэх албан тушаалтан ажил хэрэгч, ёс зүйтэй, хариуцлагатай байх, бусдыг улгарлах, манлайлах;

3.2 Бусадтай зүй бусаар харилцах, гутаан доромжлох, нар хүнддэд халдах, хамт олны ногдмал байдлыг алдагдуулах үйлдэл гаргахгүй байх;

3.3 Төрийн байгууллагын удирдах албан тушаалтан албан хаагчидтай ажил хэрэгч, зөгдэг харьцааж, тэдний нар тэр, алдар хүнд, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хүндэтгэх, нас, хүйс, нийгмийн гарал, байдал, харенгэ чинээ, эрхалсан ажил, албан тушаал, шашин шүүлэг, үзэл бодол, боловсролоор нь ялгаварлан гадуурхахгүй байх;

3.4 Хамт олны дотор ажил хэрэгч уур амьстгалыг бий болгох, харилцан бие биенээз хүндэлсан ажиллах орчныг бүрдүүлэх;

3.5 Байгууллагын хүний неецийн бодлого, үйл ажиллагааны жөндөрийн тэгш байдлын талаар судлан үзэх, шаардлагатай нахцалд зохиц аргахэмжээг авах, эзслэх;

Бийрхжүүлэх дугаар 1192

ХУУЛСАР ҮНЭН  
Хүчинчлийн төслийн төхөөн  
50/-  
20 06 1999

3.6. Төрийн албан хаагчдын ажлын гүйцэтгэл, үр дүнг шударгаар үнапэх, ажлын гүйцэтгэлийг үндэслэлгүйгээр угүйсгэх, шүүмжлэхгүй байх:

3.7 Удирдах албан тушаалттан нь албан хаагчийн албан тушаалын тодорхойлолтод заасан чиг үүрэг, бүрэн эрхээ хэрэгжүүлах боломж нөхцлийг бурдуулах, бух талын дамжлаг туслалцаа үзүүлэх, мэргжил, арга зүйн удирдлагаяар тухай бүр хангаж дожиллах.

3.8.Өврийн удирдлагад байгаа албан хувчийг зайлган сурдуулж, дарамтлах, доромжлох, хясан боогдуулах зэрээр зүй бус харилцаа усглажгүй байх.

#### 4. Иргэдээс ирүүлсэн оргадал, гомдолын нийтлэгээрээ хамааруулж

4.1. Байгууллага нь иргэдийн өргөдөл гомдол, санал хүснэгт, мэдээллийг цахим сүлжээ болон утсаар хүлээн авах нахицел боломжийг бүрдүүлж, үзүүлж, хөгжүүлж, тогтолцоуу.

4.2 Байгууллага нь хууль тогтоомж, дээд шатны байгууллагаас хулээлгэсэн буран эрх, чиг үүрэг, эрхлах үйл ажиллагчдын талаарх мэдээллийг иргэд, олон нийтэд энгийн, ойлгомжтой хэлбэрээр хүргэж, ил төл танишинчлэх.

4.3. Байтууллагын удирдах албан тушивалтан иргэдийн өргөвдөл, гомдлыг холбогдох албан хаагчид шилжүүлэхдээ уурэг, чиглалзээ тодорхой өгвэх, зргж танилцуулах хугацааг зажж, агсан уурэг давлуварьын хэрэгжилтээ хийнхээ тэрэх нийтийн

4.4 Байгууллагын чиг үүрэг, уйл ажиллагаанд хамаарах асуудлвар гаргасан иргэдийн өргөдөл, гомдолт “бусад байгууллагад шилжүүлэв”, “удирдлагад танилцуулав” зэрээр тодорхой бус хариу цагах гэсэндээ зөвхөн хамаарах.

4.5. Иргэдээс ирүүлсан өргөдөл, гомдол, мэдээлэлд дурдсан асуудал, шаардлагыг бүрт дун шинжилгээ хийх, холбогдох байгууллагыг магадлах зэрэг үйл ажиллагааг шүүрхэй явуулна.

4.6. Иргэдийн өргөдөл, гомдолгуд дурдсан асуудал, шаардлагыг бүрийг эрх хэмжээнийхээ хүрээнд нягтлан узэж, хууль зүйн үндэслэлтэй болитой харин ишх

4.7. Иргадээс ирүүлсэн өргөдөл, гомдолын шийдвэрлэлтийн тайланг байгууллагын цахим хуудсаар дамжуулсан олон нийтэд тогтмол мэдээлэх.

ДАРГА

БААТАРЗОРИГ

*[Signature]*

Бүртгэлийн дугаар 9148  
МОНГОЛ УЛС  
ТӨРИЙН АЛБАНЫ ЗЭВЭЛЭЛ  
ХУУЛБАР ҮНЭН  
Хуудасын төслийн талаар хийж буй  
зөс  
04 05 19